

Social Security

Sidee Lagu
helaa Dhibcaha

2014

www.socialsecurity.gov

Sidee Lagu helaa Dhibcaha

Waxa aad xaq ugu yeelaneysaa macaashka Lambarka Bulshada adiga oo dhibco ku helaya marka aad shaqeyso oo aad bixiso Canshuurta Lambarka Bulshada.

Dhibcuhu waxa ay ku sleysan yihiin dakhliga ku soo gala. Shaqada aad ka soo shaqeysay ayan go'aan kaga gaarnaa haddii aad xaq u leedahay macashka hawlgabka ama naafada ama macaashka dhaxalka ee marka aad geeriyooto.

Sanadka 2014 halkii dhibic waxa ay u dhigantaa \$1, 200 oo dakhli ku soo gala ah— ugu badnaan afar dhibcood sanadkii.

Dakhliga aad dhibcaha ku heli karto waa mid kor u kacaya sanadba sanadka ka dambeeya ee sii kordhaba celceliska dakhliga dadka soo gala. Dhibcaha aad hesho waxaa lagu qoraa diiwaanka Lambarkaaga Bulshada xitaa haddii aad bedesho shaqada ama aadan shaqeyn in muddo ah.

Sharciyo u gaar shaqooyinka qaarkood

Sharciyo gaar ah ayaa lo adeegsadaa Lambarka Bulshada nooc ka mid ah shaqooyinka qaarkood.

Haddii aad iskaa u shaqeyso, waxa aad dhibcaha Lambarka Bulshada laguugu sixaabayaa sida qofka shaqeeya oo kale (halkii

dhibic waxa ay u dhigantaa \$1, 200 oo dakhli ku soo gala ah, laakiin ugu badnaan afar dhibcood sanadkii. Sharciyo gaar ah ayaa lagu eegayaa haddii dakhliga snadka oo dhan ku soo gala ka yar yahay \$400.00 Macluumaad dheeraad ah waxa aad ka heleysaa *Haddii Aad Iskaa U Shaqeysato* (Publication No. 05-10022-SO).

Haddii aad ka tirsan tahay ciidamada, waxa dhibcaha Lambarka Bulshada laguugu xisaabayaa sida dadka madaniga ah loogu xisabo. Waxaana suurogal ah in lagu xisabo dakhli dheeraad ah xaaladaha qaarkood. Macluumaad dheeraad ah, ka akhri *Military Service And Social Security* (Publication No. 05-10017).

Waxaanu adeegsanaa sharciyo gaar ah oo ku saabsan sida aad dhibco ugu heleyso shaqooyin kale qaarkood. Waxyaabahaas waxaa ka mid ah:

- Guryaha oo laga shaqeeyo;
- Beeraha;
- Kaniisadda ama hay'ad ay kaniisaddu maamuhso oo aan laga qaadin canshuurta Lambarka Bulshada.

Nala soo xiriir haddii aad wax su'aal ah ka qabto sida dakhliga ku soo gala dhibco laguugu xisaabay.

Intee in le'eg ayaa lagaa doonayaa in aad shaqeyso si aad xaq ugu yeelato Lambarka Bulshada

Dhibcaha lagaa doonayo si aad xaq ugu yeelato macaashka waxa ay ku xiran tahay da'daada iyo nooca macaashka.

Macaashka hawlgabka

Qof kasta oo dhashay 1929kii ama ka dib, waxa uu u baahan yahay 10 sano oo shaqo ah (40 dhibcood) si uu xaq ugu yeesho macaashka hawlgabka. Dadka dhashay wixii ka horeeyey 1929kii sanado ka yar ayey u baahan yihiin.

Macaashka naafada

Inta sano ee lagaa doonayo in aad aad shaqeysay si aad u qaadato macaashka naafada waxa ay ku xiran tahay inta ay da'daadu tahay marka naafo noqoto.

- Haddii aad naafo noqoto inta ka horeyso 24 jir, waxa aad u baahan tahay sanad iyo bar shaqo ah (lix dhibcood) sadexda sano ee ka horeysay inta aadan naafada noqon.
- Haddii ay da'daadu tahay 24 ilaa 30, waxa aad inta badan u baahan tahay kala bar dhibcaha mudada ay da'daadu u dhaxeeyso 21 iyo waqtiga aad naafada noqoto.
- Haddii aad naafo noqoto da'da 31 ama ka weyn, waxa aad inta badan u baahan tahay ugu yaraan 20 dhibcood tobanka sano ee ku xiga ka hor inta aadan naafada noqon.

Jaantuska hoose waxa uu muujinayaa tusaale dhibcaha aad u baahan tahay haddii aad naafo noqoto da'a kala duwan oo la soo doortay. Jadwalkan kama hadlayo xaaladaha oo dhan.

Da'da aad naafada ku noqoto	Dhibcaha aad u baahan tahay	Sanada shaqada
31 ilaa 42	20	5
44	22	5 ½
46	24	6
48	26	6 ½
50	28	7
52	30	7 ½
54	32	8
56	34	8 ½
58	36	9
60	38	9 ½
62 ama ka weyn	40	10

Macaashka dhaxalka

Marka uu shaqeynayey oo uu laga qaadayey canshuurta Lambarka Bulshada uu geeriyoodo, xubnaha ka tirsan qoyska ayaa laga yaabaa inay xaq u yeeshaan macaashka dhaxalka. Ilaa 10 sano oo shaqo ah ayaa loo baahan yahay si xaq loogu yeesho naafada, taasoo kux iran da'da qofka xilliga dhimashada. Dadka leh dhaxalka ee shaqaalaha da'da yar ee shaqeeya oo laga

yaabo inuu xaq u yeesho haddii qofku uu shaqeynayey 1½ ee sadexda sano ee ka horeysay dhimashadiisa.

Macaashka dhaxalka ee Lambarka Bulshada waxaa la siiyaa:

- Xaaska ama sayga laga geeriyoodo — macaasha buuxa da'da hawlgabka, ama macaash la yareeyey dadka codsada da'da 60 jir;
- Xaaska ama sayga laga dhintay ee naafada ah — horey us codsada da'da 50 jir;
- Xaaska ama sayga korinaya ilmaha qofka geeriyooday oo da'diisu ka yar tahay 16 ama naafo ah, oo qaadanaya macaashka Lambarka Bulshada;
- Xaaska ama sayga kala tagay xaaladaha qaarkood;
- Caruurta aad dhashay oo aan weli guursan oo ka yar 18 sano ama ilaa 19 haddii ay dhiganayaan dhiganayaan xilli buuxa ee dugsiga dhexe ama dugsiga sare. xaalado gaar ah qaarkood, macaashka waxaa la siinayaa ilmaha xaaskaagu dhashay, aad awoowaha u tahay, ilmaha xaasku dhashay ay dhaleen, ama ilmo aad korsatay;
- Caruurta naafada noqday inta aanay da'doodu gaarin 22 oo weli naafo ah; ama
- Waalidiinta qofka geeriyooday oo 62 ama ka weyn.

Nala soo xiriir haddii aad dooneyso macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan xaaladda qoyskaaga.

Medicare

Dhibcaha Lambarka Bulshada ee aad hesho waxa ay kaa dhigi karaan in aad xaqu yeelato ceymiska caafimaadka ee Medicare marka aad gaarto 65. Waxaa suurogal in aad xaq u yeelato Medicare xilli hore haddii aad qaadanaysay macaashka naafada 24 bilood ama ka badan. Dadka aanay kelyahoodu shqeyneyn ama ku qaata macashka iyaga oo qaba cudurka murqaha (cudurka Lou Gehrig) ma sugayaan 24 si loo siiyo ceymiska caafimaadka ee Medicare. dadka kula nool ama leh dhaxalka waxa ay sidoo kale xaq u yeelan karaan Medicare da'da 65 ama ka hor haddii ay naafo yihiin. Dadka kelyaha ka jiran ee u baahan in kelyaha laga dhaqo si joogta ah ama laga bedelo waxa ay xaq u yeelanayaan Medicare da'a kasta taasoo kus aleysan dakhliga soo gala xaaska/sayga ama waalidka iyo sidoo kale dakhliga u gaarka ah Haddii aad dooneyso macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan Medicare nala soo xiriir ama weydiiso *Medicare* (Publication No. 05-10043-SO).

Shaqo kasta lama xisaabo si aad u hesho macaashka Lambarka Bulshada

Lambarka Bulshada ma siiyo macaash dhamaan shaqaalaha oo dhan. Shaqooyinkaas waxaa ka mid ah:

- Shaqaalaha dawladda dhexe ee shaqada la qoray wixii ka horeeyey 1984kii (tan iyo Idii Janaayo 1993 dhamaan shaqaalaha dawladda

dhexe waxaa caafimaaddkooda bixinayey ceymiska Medicare taasoo qeyb ka ah canshuurta Lambarka Bulshada);

- Shaqaalaha tareenada ee shaqada ku jiray wax ka badan 10 sano.
- Shaqaalaha gobolada qaarkood iyo dawladaha hoose oo doorta in aanay ka qeyb qaadan Lambarka Bulshada; ama
- Caruurta da'doodu ka yar tahay 21 ee waalidkood guryaha uga shaqeeya (marka laga reebo ilmaha da'doodu tahay 18 ama ka weyn ee ka shaqeeya ganacsiga waaalidkood).

Hubi in diiwaanka lagaa hayo yahay mid sax ah

Goobaha shaqada oo dhan waxa nuqul ka mid ah foomka W-2 (Wage and Tax Statement) xafiiska Lambarka Bulshada. Lambarka Bulshada waxa isla barbardhigayaa magacaaga iyo Lambarka Bulshada ee ku qoran foomka W-2 iyo macluumaadka diiwaanka noogu qoran. Marka uu na soo gaaro magacaaga iyo lambarkaaga, dakhligaaga ku qoran foomak W-2 waxaa lagu qoraa diiwaanka guud ee lagu qoro dakhliga ku soo gala noloshaada. Diiwaanka dakhliga ku soo gala noloshaada waxaa loo adeegsadaa in lagu xisaabo in aad macaash xaq u leedahay iyo inta lagu siinayo.

Waa muhim in magacaaga iyo Lambarka Bulshada ee ku qoran kaarka lagu siiyey ay la mid yihiin mid waafaqsan macluumaadka goobta shaqada iyo foomka W-2. Haddii aanay is waafaqsaneyn, Lambarka Bulshadu waxa uu waraaq u soo diraya goobta shaqada. Warqadaas ma aha in shaqada lagaa bedelo,

ama lagaa eryo, lagaa saaro, ama talaabo kale lagaa qaado. Waxaa loo baahan yahay in aad saxdo. Adiga ayaa xil kaa saran yahay in aad xaqiijiso in labada diiwaanba ay sax yihiin. Haddii Lambarka Bulshada uusan sax aheyn, la xiriir xafiiska Lambarka Bulshada. la socodsii goobta shaqada haddii magacaaga iyo Lambarka Bulshada aanay si sax ah ugu qorneyn diiwaanka goobta shaqada.

La Xiriirka Lambarka Bulshada

Macluumaad dheeraad ah iyo si aad u hesho nuqul daabacadaha aan soo saarno, fadlan soo booqo bogga internetka www.socialsecurity.gov ama telefoonka lacag la'aanta ah, **1-800-772-1213** (dadka dhagaha la'a ama maqalku ku adag yahay, waxa ay wici karaan lambarka TTY, ee **1-800-325-0778**). Telefoonada oo dhan waa qarsoodi Haddii aad ku hadasho afka isbaanishka, doorop 2. Luqadaha kale dooro 1, ama khadka ku jir oo iska aamusnoow inta fariinta afka ingiriisga ah ay socoto ilaa qof kula hadlo oo ka jawaabo telefoonka. Wakiilka kulka hadla ayaa kugu xiraya turjubaan kaa caawiya telefoonka. Adeegga turjubanadu waa lacag la'aan. Waxa aan ka jawwbi karnaa su'aalaha aad qabtaan 7 subaxnimo ilaa 7da fiidnimo Isniinta ilaa Jimcaha. Guud ahaan, muddo gaaban ayaad sugeysaa in laga jawaabo telefoonka haddii aad soo wacdo todobaadka gudahiisa wixii ka dambeeya talaadada. Macluumaadka waxa telefoonka ku heli kartaa 24 saac ee maalin kasta.

Waxaa kale oo aan dooneynaa inaad hesho amcluumaad sax ah iyo adeeg ku raali geliya. Taas weeye sababta telefooda aad soo wacdo loo dhageysto si loo hubiyo in la idiin qabtay adeeg idin raali galiya.

Social Security Administration

SSA Publication No. 05-10072-SO

How You Earn Credits (Somali)

January 2014